

Cuprins

Cuvânt-înainte	21
----------------------	----

Partea I Elemente de tehnică criminalistică

Capitolul I. Noțiuni introductive	25
<i>Secțiunea I. Definiția și importanța științei criminalistice</i>	25
<i>Secțiunea a II-a. Obiectul Criminalisticii</i>	27
<i>Secțiunea a III-a. Metodele proprii de investigare ale științei Criminalisticii</i>	28
<i>Secțiunea a IV-a. Caracterele Criminalisticii</i>	29
<i>Secțiunea a V-a. Legătura Criminalisticii cu alte științe</i>	31
§1. Legătura cu științele juridice	31
1.1. Legătura cu dreptul penal	31
1.2. Legătura cu dreptul procesual penal	31
1.3. Legătura cu Criminologia	32
§2. Legătura cu științele judiciare	32
2.1. Legătura cu Medicina legală	32
2.2. Legătura cu Psihologia judiciară	33
§3. Legătura cu științele naturii	33
<i>Secțiunea a VI-a. Sistemul Criminalisticii</i>	34
§1. Tehnica criminalistică	34
§2. Tactica criminalistică	34
§3. Metodologia criminalistică	35
<i>Secțiunea a VII-a. Principiile științei Criminalisticii</i>	35
§1. Noțiunea și sistemul principiilor Criminalisticii	35
1.1. Noțiunea	35
1.2. Sistemul principiilor Criminalisticii	35
§2. Principiile fundamentale ale Criminalisticii	36
2.1. Principiul legalității	36
2.2. Principiul aflării adevărului	36
2.3. Principiul prezumției de nevinovăție	37
2.4. Principiul existenței urmelor oricărui fapt penal	37
2.5. Principiul identității	37
2.6. Principiul operativității în efectuarea investigațiilor penale	38
<i>Secțiunea a VIII-a. Scurt istoric al dezvoltării științei Criminalisticii</i>	39
Capitolul II. Identificarea criminalistică	42
<i>Secțiunea I. Noțiunea de identificare criminalistică</i>	42
<i>Secțiunea a II-a. Obiectul identificării criminalistice</i>	43
<i>Secțiunea a III-a. Principiile identificării criminalistice</i>	44
<i>Secțiunea a IV-a. Etapele identificării criminalistice</i>	46

<i>Secțiunea a V-a. Metodologia identificării criminalistice</i>	46
§1. Fundamentul metodologic al identificării	46
§2. Efectuarea examenului comparativ	47
Capitolul III. Elemente de fotografie judiciară	49
<i>Secțiunea I. Aspecte privind rolul fotografiei judiciare în investigarea infracțiunilor</i>	49
§1. Introducere	49
§2. Noțiuni generale de tehnică fotografică	50
§3. Rolul fotografiei judiciare și al înregistrărilor video în investigarea infracțiunilor.....	50
3.1. Principalele avantaje ale fotografiei judiciare.....	50
3.2. Particularitatea metodelor fotografice aplicate investigațiilor judiciare	51
<i>Secțiunea a II-a. Fotografia judiciară operativă</i>	51
§1. Procedee de fotografiere la fața locului.....	51
1.1. Fotografia de orientare.....	51
1.2. Fotografia-schiță	52
1.2.1. Fotografia-schiță unitară.....	52
1.2.2. Fotografia-schiță panoramică	52
1.2.3. Fotografia schiță pe sectoare	52
1.2.4. Fotografia schiță încrucișată.....	53
1.3. Fotografia obiectelor principale.....	53
1.4. Fotografia de detaliu	53
1.5. Procedee speciale de fotografiere la fața locului	53
1.6. Procedee de fotografiere a cadavrelor.....	54
1.7. Măsurători fotografice	55
1.7.1. Măsurătoarea fotografică cu ajutorul riglei gradate.....	55
1.7.2. Măsurătoarea fotografică cu ajutorul benzii gradate	55
1.7.3. Măsurătorile tridimensionale.....	55
1.7.4. Fotogrammetria	55
1.8. Fotografia digitală.....	56
1.8.1. Conceptul de imagine digitală	56
1.8.2. Aparatul de fotografiat digital	56
§2. Fotografia semnalmentelor.....	57
2.1. Fotografia de identificare a persoanelor	57
2.2. Fotografia de identificare a cadavrelor necunoscute.....	58
2.3. Fotografia de urmărire	58
§3. Fotografia de fixare a rezultatelor unor activități de urmărire penală	58
3.1. Fotografia de fixare a rezultatelor percheziției	59
3.2. Fotografia de fixare a rezultatelor reconstituirii	59
3.3. Fotografia de fixare a rezultatelor prezentării pentru recunoaștere	59
3.4. Înregistrarea video a activităților de urmărire penală	59
<i>Secțiunea a III-a. Fotografia judiciară de examinare</i>	59
§1. Fotografia judiciară de examinare în radiații vizibile	60
1.1. Fotografia de ilustrare	60

1.2. Fotografia de comparare	60
1.2.1. Fotografia de comparare prin confruntare	60
1.2.2. Fotografia de comparare prin suprapunere	61
1.2.3. Fotografia de comparare prin stabilirea continuității liniare sau prin juxtapunere	61
1.3. Fotografia de umbre	61
1.4. Fotografia de reflexe	62
1.5. Fotografia separatoare de culori	62
1.6. Fotografia de contrast	62
§2. Fotografia judiciară de examinare în radiații invizibile	63
2.1. Fotografia de examinare în radiații ultraviolete	63
2.2. Fotografia de examinare în radiații infraroșii	64
2.3. Fotografia de examinare în radiații gamma, beta și neutronice	65
2.3.1. Fotografia de examinare în radiații röntgen (röntgenografia)	65
2.3.2. Fotografia în radiații gamma (gammagrafia)	66
2.3.3. Fotografia în radiații beta (betagrafia)	66
2.3.4. Radiografia cu neutroni	66
§3. Holografia	66
§4. Microfotografia	67

Capitolul IV. Identificarea persoanelor după urmele de mâini, picioare, dinți

și buze	68
<i>Secțiunea I. Noțiuni introductive</i>	68
§1. Noțiunea de urmă a infracțiunii	68
§2. Criterii de clasificare a urmelor infracțiunii	68
2.1. Factorul creator de urmă	69
2.2. Tipul sau natura urmei	69
2.3. Modul de formare a urmelor	69
<i>Secțiunea a II-a. Identificarea dactiloscopică</i>	69
§1. Noțiunea și obiectul dactiloscopiei	69
§2. Construcția desenelor papilare	70
§3. Proprietățile desenului papilar	71
§4. Clasificarea desenului papilar	71
§5. Detaliile caracteristice ale desenului papilar	72
§6. Poroscopia și cretoscopia	73
§7. Cercetarea și interpretarea la fața locului a urmelor de mâini	73
7.1. Considerații privind formarea urmelor de mâini	73
7.2. Descoperirea urmelor de mâini	73
7.3. Procedee de revelare a urmelor de mâini latente	74
7.3.1. Revelarea prin metode fizice	75
7.3.2. Revelarea prin metode chimice	75
7.3.3. Revelarea urmelor de mâini latente prin metode optice	76
7.4. Fixarea și ridicarea urmelor de mâini	76
7.4.1. Fixarea urmelor papilare	76
7.4.2. Ridicarea urmelor de mâini	76

7.5. Interpretarea la fața locului a urmelor de mâini.....	77
§8. Expertiza criminalistică a urmelor de mâini.....	77
<i>Secțiunea a III-a. Cercetarea criminalistică a urmelor de picioare</i>	80
§1. Noțiuni introductive privind urmele de picioare	80
1.1. Clasificarea urmelor de picioare	80
1.2. Formarea urmelor de picioare.....	81
§2. Cercetarea criminalistică la fața locului a urmelor de picioare	81
2.1. Descoperirea urmelor de picioare	81
2.2. Fixarea și ridicarea urmelor de picioare.....	82
2.3. Particularități în cercetarea cărării de urme	82
2.4. Interpretarea la fața locului	83
§3. Expertiza criminalistică a urmelor de picioare.....	83
<i>Secțiunea a IV-a. Cercetarea criminalistică a urmelor de dinți și de buze</i>	83
§1. Investigarea odontologică judiciară	83
1.1. Aspecte introductive	83
1.2. Cercetarea la fața locului a urmelor de dinți	84
1.3. Expertiza odontologică	84
§2. Cercetarea urmelor de buze.....	85
2.1. Aspecte generale	85
2.2. Cercetarea la fața locului a urmelor de buze.....	85
2.3. Expertiza criminalistică a urmelor de buze.....	86
Capitolul V. Tehnici de identificare biocriminalistică	87
<i>Secțiunea I. Noțiuni preliminare privind urmele biologice</i>	87
<i>Secțiunea a II-a. Cercetarea criminalistică a urmelor de sânge</i>	87
§1. Considerații generale.....	87
§2. Cercetarea și interpretarea la fața locului a urmelor de sânge.....	88
2.1. Descoperirea urmelor de sânge.....	88
2.2. Ridicarea urmelor de sânge.....	89
2.3. Interpretarea urmelor de sânge.....	89
§3. Expertiza biocriminalistică a urmelor de sânge	90
<i>Secțiunea a III-a. Cercetarea criminalistică a urmelor de salivă și spermă</i>	90
§1. Cercetarea urmelor de salivă	90
1.1. Aspecte generale	90
1.2. Cercetarea la fața locului	91
1.2.1. Căutarea și descoperirea	91
1.2.2. Ridicarea și transportarea	91
1.2.3. Interpretarea urmelor de salivă.....	91
1.2.4. Expertiza urmelor de salivă	91
§2. Cercetarea urmelor de spermă (seminale).....	91
2.1. Aspecte generale	91
2.2. Cercetarea la fața locului	92
2.2.1. Căutarea urmelor seminale	92
2.2.2. Ridicarea urmelor seminale.....	92
2.2.3. Interpretarea la fața locului a urmelor seminale	92
2.2.4. Expertiza biocriminalistică a urmelor seminale	93

<i>Secțiunea a IV-a. Cercetarea criminalistică a firului de păr uman</i>	93
§1. Considerații generale.....	93
§2. Cercetarea la fața locului.....	94
2.1. Descoperirea și ridicarea firelor de păr	94
2.2. Recoltarea firelor de păr de la persoanele suspecte	94
§3. Expertiza biocriminalistică a urmelor de natură piloasă	94
3.1. Considerații generale	94
3.2. Cercetarea de laborator	95
<i>Secțiunea a V-a. Investigarea odorologică judiciară</i>	96
§1. Aspecte generale privind urmele olfactive.....	96
1.1. Formarea urmelor olfactive.....	96
1.2. Conținutul urmelor olfactive.....	96
§2. Cercetarea la fața locului.....	96
2.1. Descoperirea urmelor olfactive.....	96
2.2. Prelucrarea urmelor.....	97
§3. Metode moderne de investigare odorologică	97
<i>Secțiunea a VI-a. Investigarea și identificarea biocriminalistică pe baza profilului A.D.N.</i>	98
§1. Aspecte introductive.....	98
§2. Particularități ale cercetării la fața locului.....	99
§3. Efectuarea expertizelor A.D.N.	100
3.1. Analiza prin metoda enzimei de restricție	100
3.2. Analiza prin metoda reacției în lanț a polimerazei (P.C.R.)	101
Capitolul VI. Tehnici de identificare a persoanelor după semnalmentele exterioare, după voce și prin alte metode criminalistice	103
<i>Secțiunea I. Introducere</i>	103
<i>Secțiunea a II-a. Identificarea persoanelor și cadavrelor după semnalmentele exterioare</i>	103
§1. Aspecte generale	103
§2. Metoda portretului vorbit	104
2.1. Descrierea formelor statice	104
2.2. Descrierea formelor dinamice.....	106
§3. Metode tehnice utilizate în identificarea persoanelor după semnalmentele exterioare.....	107
3.1. Portretul schițat	107
3.2. Fotorobotul.....	107
3.3. Identi-kit-ul	107
3.4. Mimicompozitorul (MIMIC)	107
3.5. Sisteme informatice de identificare a persoanei după semnalmentele exterioare	107
3.5.1. Portretul robot computerizat.....	107
3.5.2. Identificarea persoanelor în sistemul de recunoaștere facială	108

§4. Metode tehnice de identificare a cadavrelor necunoscute după semnalmentele exterioare	111
4.1. Metoda supraproiecției	111
4.2. Reconstituirea fizionomiei după craniu	112
4.3. Identificarea după resturile osoase	112
4.4. Identificarea după sistemul dentar și lucrările stomatologice	112
4.5. Identificarea prin expertiza fotografiei de portret	112
<i>Secțiunea a III-a. Identificarea persoanelor după voce și vorbire .....</i>	113
§1. Aspecte introductive	113
§2. Caracteristicile de identificare a vocii și vorbirii	114
2.1. Caracteristicile vocii	114
2.2. Caracteristicile vorbirii	114
§3. Expertiza criminalistică a vocii și vorbirii	115
3.1. Stabilirea autenticității înregistrărilor audio	115
3.2. Identificarea persoanei vorbitorului	116
3.3. Stabilirea eventualei deghizări a vocii și vorbirii	117
<i>Secțiunea a IV-a. Metode biometrice de identificare .....</i>	118
§1. Noțiuni generale de biometrie	118
§2. Identificarea pe baza fotografiei semnalmentelor	119
§3. Tehnici antropometrice	119
§4. Recunoașterea retinei	119
§5. Recunoașterea irisului	120
§6. Termograma facială	120
<i>Secțiunea a V-a. Înregistrarea penală .....</i>	120
§1. Definiția, scopul și importanța înregistrării penale	120
§2. Înregistrarea în cazierul judiciar	121
2.1. Înregistrarea nominală sau alfabetică	121
2.2. Înregistrarea dactiloscopică	122
§3. Alte modalități de înregistrare penală	123
3.1. Înregistrarea dactiloscopică monodactilară	123
3.2. Înregistrarea persoanelor dispărute și a cadavrelor cu identitate necunoscută	123
3.3. Înregistrarea după modul de operare	124
3.4. Înregistrarea în baze de date genetice	125
Capitolul VII. Investigarea urmelor de incendii, de explozii și de accidente de trafic	126
<i>Secțiunea I. Cercetarea urmelor de incendii .....</i>	126
§1. Cauzele incendiilor	126
1.1. Incendii provocate de cauze naturale	126
1.2. Incendii provocate accidental	127
1.3. Incendiile premeditate	127
§2. Cercetarea la fața locului a urmelor de incendiu	127
§3. Expertiza criminalistică a urmelor de incendiu	128

<i>Secțiunea a II-a. Cercetarea urmelor de explozii</i>	129
§1. Noțiuni generale.....	129
§2. Cercetarea la fața locului și expertiza urmelor de explozii.....	130
<i>Secțiunea a III-a. Cercetarea urmelor de accidente de trafic</i>	130
§1. Cercetarea urmelor mijloacelor de transport rutier.....	130
1.1. Aspecte introductive.....	130
1.2. Cercetarea la fața locului a urmelor mijloacelor de transport rutier.....	131
1.3. Expertiza criminalistică a urmelor mijloacelor de transport rutier.....	132
§2. Cercetarea urmelor accidentelor feroviare, navale și aeriene.....	133
2.1. Urmele accidentelor feroviare.....	133
2.1.1. Cercetarea la fața locului.....	134
2.1.2. Expertiza criminalistică a urmelor accidentelor de cale ferată.....	134
2.2. Urmele accidentelor aeriene.....	134
2.3. Urmele accidentelor navale.....	135
Capitolul VIII. Cercetarea criminalistică a falsului în înscrisuri	136
<i>Secțiunea I. Introducere</i>	136
<i>Secțiunea a II-a. Cercetarea falsului prin înlăturare de text</i>	137
§1. Stabilirea locului alterării.....	138
§2. Refacerea textului înlăturat.....	138
§3. Refacerea textelor acoperite.....	140
<i>Secțiunea a III-a. Cercetarea falsului prin adăugare de text</i>	140
<i>Secțiunea a IV-a. Cercetarea falsului prin imitarea și deghizarea scrisului</i>	141
§1. Falsul prin imitarea scrisului.....	141
1.1. Falsul prin imitare liberă.....	142
1.2. Falsul prin imitare servilă.....	142
1.3. Falsificarea de semnături.....	142
§2. Falsul prin deghizarea scrisului.....	143
<i>Secțiunea a V-a. Cercetarea textelor dactilografiate</i>	143
§1. Identificarea mașinii de scris.....	144
§2. Identificarea dactilografului.....	144
§3. Expertiza criminalistică a falsului în înscrisuri dactilografiate.....	144
<i>Secțiunea a VI-a. Cercetarea altor categorii de falsuri</i>	145
§1. Falsificarea impresiunilor de ștampile.....	145
§2. Expertiza criminalistică a falsului de documente de identitate.....	145
§3. Falsificarea bancnotelor.....	146
§4. Falsul realizat cu ajutorul copiatoarelor și a sistemelor informatice.....	147
Capitolul IX. Investigarea grafoscopică	150
<i>Secțiunea I. Aspecte introductive</i>	150
<i>Secțiunea a II-a. Caracteristicile de identificare a scrisului de mână</i>	151
§1. Caracteristicile exprimării în scris.....	151
§2. Caracteristicile topografice ale scrisului.....	151
§3. Caracteristicile generale (dominantele grafice) ale scrisului de mână.....	152
§4. Caracteristicile particulare ale scrisului de mână.....	153

<i>Secțiunea a III-a. Identificarea persoanei după scrisul de mână pe baza expertizei grafoscopice</i>	154
§1. Obținerea modelelor de comparație	154
1.1. Modele de comparație libere.....	154
1.2. Modele de comparație experimentale	154
§2. Efectuarea expertizei grafoscopice.....	155
Capitolul X. Elemente de balistică judiciară	157
<i>Secțiunea I. Aspecte introductive de balistică judiciară</i>	157
<i>Secțiunea a II-a. Noțiuni tehnice generale despre armele de foc</i>	158
§1. Elementele de construcție ale armelor de foc.....	158
1.1. Țeava armei.....	158
1.2. Ansamblul mecanismelor	159
§2. Clasificarea armelor de foc	159
§3. Muniția armelor de foc.....	160
§4. Elementele tragerii	161
<i>Secțiunea a III-a. Urmele formate prin folosirea armelor de foc</i>	161
§1. Urmele formate de armă pe cartuș	162
1.1. Urmele de pe tub.....	162
1.2. Urmele de pe glonț.....	162
§2. Urmele de împușcare.....	163
2.1. Urmele principale	163
2.2. Urmele secundare	164
2.2.1. Urme secundare formate indiferent de distanța de tragere:	164
2.2.2. Urme secundare formate la tragerile cu țeava armei lipită de corp sau de la mică distanță	164
<i>Secțiunea a IV-a. Particularitățile cercetării la fața locului a armelor de foc și a urmelor acestora</i>	165
§1. Descoperirea și fixarea armelor de foc și a urmelor acestora.....	165
1.1. Descoperirea armelor de foc și a muniției	165
1.2. Consemnarea, fixarea poziției și stării armelor.....	166
§2. Ridicarea armei de foc și a muniției descoperite la locul faptei.....	166
§3. Stabilirea distanței și direcției de tragere	167
<i>Secțiunea a V-a. Expertiza balistică criminalistică a armelor de foc și a urmelor acestora</i>	168
§1. Examinarea tehnică generală a armelor de foc.....	168
§2. Expertiza urmelor formate de armele de foc	169
2.1. Expertiza urmelor principale ale tragerii	169
2.2. Expertiza urmelor secundare ale tragerii	170
§3. Identificarea armelor de foc după urmele formate pe glonț și pe tubul cartușului	170
3.1. Identificarea armelor de foc după urmele formate pe glonț.....	171
3.2. Identificarea armelor de foc după urmele lăsate pe tubul cartușului	172
3.3. Sisteme informatice de identificare a armelor de foc	172

Capitolul XI. Metode și mijloace tehnico-științifice utilizate în investigațiile criminalistice	174
<i>Secțiunea I. Aspecte introductive</i>	174
Secțiunea a II-a. Mijloace tehnico-științifice utilizate în cercetarea la fața locului	174
§1. Trusele criminalistice	174
1.1. Trusele criminalistice universale	174
1.2. Trusele criminalistice specializate:	175
§2. Laboratoarele criminalistice mobile	175
<i>Secțiunea a III-a. Principalele tehnici și metode de investigare utilizate în examinările criminalistice de laborator</i>	176
§1. Metode de examinare microscopică	176
1.1. Examinarea optică	176
1.1.1. Lupa	176
1.1.2. Microscopul optic	176
1.1.3. Tipuri de microscopie optice:	177
1.2. Microscopul electronic	178
§2. Metode de analiză spectrală	178
2.1. Analiza spectrală prin emisie	179
2.2. Analiza spectrală prin absorbție	179
2.3. Variante ale analizei spectrale utilizate în examinările criminalistice de laborator	180
2.3.1. Spectrofotometria de absorbție în radiații infraroșii, ultraviolete și vizibile	180
2.3.2. Spectrometria de absorbție atomică	180
2.3.3. Spectrometria de masă	181
2.3.4. Spectrometria de raze X	181
§3. Metode cromatografice	181
§4. Alte metode fizico-chimice de examinare	182
Capitolul XII. Metode și tehnici utilizate în investigările criminalistice în cyberspațiu	184
<i>Secțiunea I. Aspecte introductive</i>	184
<i>Secțiunea a II-a. Caracteristicile tehnologiei digitale care facilitează criminalitatea informatică</i>	185
<i>Secțiunea a III-a. Probe digitale</i>	186
§1. Noțiunea de probe digitale	186
§2. Principii și standarde în domeniul probelor digitale	187
§3. Caracteristicile probelor digitale	188
§4. Potențiale probe digitale în sistemele informatice	189
§5. Principii de examinare a unui sistem informatic pentru a se obține probele digitale	189
5.1. Conținut	189
5.2. Comparația	189
5.3. Tranzacția	190
5.4. Extragerea	190

5.5. Fișierele de date șterse	190
5.6. Conversia formatului	190
5.7. Căutarea după cuvinte cheie	190
5.8. Parole	190
5.9. Codul sursă limitat	190
<i>Secțiunea a IV-a. Urma electronică .....</i>	190
<i>Secțiunea a V-a. Conservarea probelor digitale .....</i>	191
§1. Conservarea probelor digitale volatile	192
1.1. Conținutul de memorie	193
1.2. Configurația rețelei	193
1.3. Legăturile la rețea	193
1.4. Procesele în funcțiune	193
1.5. Fișierele deschise	193
1.6. Sesiunile de login	194
1.7. Timpul sistemului de operare	194
§2. Conservarea probelor digitale nevolatile	194
2.1. Utilizatori și grupuri	195
2.2. Parole	195
2.3. Partajări în rețea	195
2.4. Jurnale	195
<i>Secțiunea a VI-a. Extragerea probelor digitale .....</i>	196
§1. Extragerea logigă	196
§2. Extragerea fizică	197
<i>Secțiunea a VII-a. Instrumente de investigare criminalistică a sistemelor informatică .....</i>	197
§1. Instrumente hardware	197
1.1. Echipamente pentru crearea de copii imagine	198
1.2. Stații de lucru de investigare	198
§2. Instrumente software	198
2.1. SafeBack	198
2.2. EnCase	199
2.3. ProDiscover	199
<i>Secțiunea a VIII-a. Tehnici de investigare a traficului de rețea .....</i>	199
§1. Aspecte introductive	199
§2. Surse de date legate de traficul de rețea	199
2.1. Firewall-uri și Router-e	200
2.2. Detectoarele de pachete și analizatorii de protocol	200
2.3. Sistemele de detectare a intruziunii	200
2.3.1. IDS-uri bazate pe rețea	200
2.3.2. IDS-uri bazate pe gazdă	201
2.4. Accesul de la distanță	201
2.5. Software-ul de management al securității evenimentului	201
2.6. Instrumente de analiză criminalistică a rețelei	201
§3. Instrumente de examinare și analiză a traficului de rețea	201

Partea a II-a
Elemente de tactică criminalistică

Capitolul I. Cadrul tactic al organizării anchetei penale	205
<i>Secțiunea I. Noțiuni introductive</i>	205
<i>Secțiunea a II-a. Principiile organizării urmăririi penale</i>	206
§1. Principiul individualității	206
§2. Principiul dinamismului	206
§3. Principiul legalității	207
<i>Secțiunea a III-a. Structura și conținutul planului de urmărire penală</i>	207
§1. Structura planului de urmărire penală	207
§2. Conținutul planului de urmărire penală	207
<i>Secțiunea a IV-a. Versiunile de urmărire penală</i>	208
§1. Noțiuni introductive	208
§2. Criterii de clasificare a versiunilor	208
§3. Tactica elaborării versiunilor de urmărire penală	209
§4. Modalități de verificarea versiunilor de urmărire penală	211
Capitolul II. Tactica efectuării cercetării la fața locului	212
<i>Secțiunea I. Noțiunea și importanța cercetării la fața locului</i>	212
§1. Aspecte introductive	212
§2. Considerații privind reglementarea procesual penală	213
§3. Importanța și obiectivele cercetării la fața locului	213
3.1. Importanța cercetării la fața locului	213
3.2. Obiectivele cercetării la fața locului	214
§4. Elemente tactice specifice pregătirii cercetării la fața locului	215
4.1. Pregătirea echipei de cercetare a scenei infracțiunii	215
4.2. Pregătirea mijloacelor tehnico-științifice criminalistice	215
<i>Secțiunea a II-a. Reguli tactice ale cercetării la fața locului</i>	216
§1. Cadrul tactic general al cercetării la fața locului	216
§2. Măsuri preliminare cercetării la fața locului	217
§3. Reguli tactice specifice efectuării cercetării propriu-zise la fața locului	218
3.1. Primele măsuri luate de organul competent să efectueze cercetarea la fața locului	218
3.2. Cercetarea în faza statică	219
3.3. Cercetarea în faza dinamică	220
§4. Fixarea rezultatelor cercetării la fața locului	221
4.1. Procesul-verbal	221
4.2. Schița locului faptei	222
4.3. Fotografii și înregistrările video judiciare	223
Capitolul III. Tactica ascultării martorilor	224
<i>Secțiunea I. Aspecte generale</i>	224
§1. Introducere	224
§2. Reglementarea procesual penală	224
§3. Privire asupra valorii probante și relativității declarațiilor martorilor	228

<i>Secțiunea a II-a. Mărturia din perspectiva psihologiei judiciare</i>	229
§1. Recepția senzorială a martorilor din perspectivă criminalistică	230
§2. Prelucrarea informațiilor	230
§3. Stocarea memorială	231
§4. Reactivarea memorială	231
<i>Secțiunea a III-a. Reguli tactice aplicate în ascultarea martorilor</i>	232
§1. Pregătirea ascultării martorilor. Aspecte generale	232
§2. Elemente tactice aplicate în pregătirea ascultării martorilor	233
§3. Reguli și procedee tactice criminalistice aplicate în ascultarea propriu-zisă a martorilor	234
<i>Secțiunea a IV-a. Particularități tactice aplicate în ascultarea martorilor minori</i>	237
§1. Cadrul procesual penal și tactic general al audierii	237
§2. Pregătirea ascultării martorilor minori	238
§3. Audierea propriu-zisă a minorilor	239
<i>Secțiunea a V-a. Consemnarea declarațiilor martorilor</i>	239
Capitolul IV. Tactica audierii persoanei vătămate	241
<i>Secțiunea I. Considerații introductive</i>	241
§1. Considerații privind reglementarea penală și procesul penal	242
<i>Secțiunea a II-a. Aspecte privind psihologia persoanei vătămate</i>	244
§1. Recepția senzorială a persoanei vătămate din perspectivă criminalistică	244
§2. Prelucrarea și decodificarea informațiilor	245
§3. Stocarea memorială	246
§4. Reactivarea memorială	246
<i>Secțiunea a III-a. Tactica audierii propriu-zise a persoanei vătămate</i>	247
§1. Pregătirea în vederea ascultării victimei	247
1.1. Studiarea materialului cauzei	247
1.2. Cunoașterea persoanelor care urmează a fi ascultate	247
1.3. Întocmirea planului de ascultare, dacă situația o impune	248
§2. Reguli și procedee tactice criminalistice aplicate în audierea propriu-zisă a persoanei vătămate	248
2.1. Verificarea identității	248
2.2. Conduita tactică în momentul ascultării libere	249
2.3. Conduita tactică în momentul formulării de întrebări	250
2.4. Verificarea și aprecierea declarațiilor persoanelor vătămate	251
Capitolul V. Tactica ascultării suspectului sau a inculpatului	253
<i>Secțiunea I. Considerații introductive</i>	253
§1. Considerații privind valoarea probantă a declarațiilor SUSPECTULUI sau inculpatului	253
§2. Cadrul general al reglementării procesului penal	254
<i>Secțiunea a II-a. Particularități privind psihologia suspectului sau inculpatului</i>	255
<i>Secțiunea a III-a. Reguli și procedee tactice aplicate în ascultarea suspectului sau a inculpatului</i>	257
§1. Pregătirea ascultării	257
1.1. Studiarea materialelor sau datelor existente în cauză	257

1.2. Cunoașterea personalității suspectului sau a inculpatului.....	257
1.3. Organizarea modului de desfășurare a ascultării	258
1.4. Planificarea ascultării.....	259
§2. Cadrul tactic al ascultării propriu-zise a SUSPECTULUI sau a inculpatului.....	259
2.1. Verificarea identității suspectului sau inculpatului.....	259
2.2. Modalități tactice de ascultare în faza relatării libere	260
2.3. Tactica ascultării în faza adresării de întrebări	261
§3. Consemnarea declarațiilor SUSPECTULUI sau ale inculpatului	263
<i>Secțiunea a IV-a. Modalități tehnico-tactice de depistare a comportamentului simulat .....</i>	<i>264</i>
§1. Indicatori psihofiziologici ai emoției	264
§2. Aprecieri privind valoarea probantă a rezultatelor obținute cu tehnicile de detectare a comportamentului simulat.....	267
Capitolul VI. Tactica efectuării percheziției și a ridicării de obiecte și înscrisuri	268
<i>Secțiunea I. Importanța, reglementarea procesual penală și pregătirea percheziției .....</i>	<i>268</i>
§1. Importanța percheziției și a ridicării de obiecte și înscrisuri	268
§2. Reglementări procesual penale.....	268
§3. Pregătirea percheziției	270
<i>Secțiunea a II-a. Reguli tactice de efectuare a percheziției .....</i>	<i>273</i>
§1. Deplasarea și intrarea la locul percheziției.....	273
§2. Primele măsuri luate la locul percheziției	274
§3. Reguli tactice aplicate în efectuarea percheziției propriu-zise	276
§4. Fixarea rezultatelor percheziției	277
§5. Măsuri privind obiectele ori înscrisurile ridicate	278
<i>Secțiunea a III-a. Percheziția corporală .....</i>	<i>279</i>
§1. Percheziția preliminară.....	280
§2. Percheziția obiectelor de îmbrăcăminte	280
§3. Percheziția corpului ca atare	281
<i>Secțiunea a IV-a. Percheziția unui vehicul.....</i>	<i>282</i>
<i>Secțiunea a V-a. Percheziția informatică .....</i>	<i>283</i>
§1. Definiție.....	283
§2. Condițiile în care se dispune percheziția informatică	284
§3. Cererea prin care se solicită percheziția informatică și încheierea judecătorului de drepturi și libertăți	284
§4. Efectuarea percheziției informatice.....	285
<i>Secțiunea a VI-a. Ridicarea de obiecte și de înscrisuri .....</i>	<i>288</i>
Capitolul VII. Reguli și procedee tactice aplicate în efectuarea unor acte de urmărire penală	291
<i>Secțiunea I. Tactica efectuării confruntării.....</i>	<i>291</i>
§1. Aspecte introductive.....	291
§2. Pregătirea confruntării.....	293

§3. Reguli tactice de efectuare a confruntării propriu-zise	295
§4. Fixarea rezultatelor confruntării	296
<i>Secțiunea a II-a. Tactica efectuării identificării persoanelor și a obiectelor</i>	296
§1. Aspecte introductive.....	296
§2. Pregătirea identificării persoanelor și a obiectelor	297
§3. Particularități tactice privind efectuarea identificării persoanelor și obiectelor	299
3.1. Identificarea persoanelor.....	299
3.2. Identificarea cadavrelor	300
3.3. Identificarea obiectelor	301
§4. Fixarea rezultatelor identificării persoanelor și a obiectelor	301
§5. Pluralitatea de identificări	302
<i>Secțiunea a III-a. Tactica efectuării reconstituirii</i>	302
§1. Considerații introductive	302
§2. Dispunerea și organizarea reconstituirii	304
2.1. Dispunerea reconstituirii	304
2.2. Organizarea reconstituirii	304
§3. Efectuarea reconstituirii	305
3.1. Măsuri preliminare reconstituirii	305
3.2. Efectuarea reconstituirii propriu-zise.....	306
§4. Fixarea rezultatelor reconstituirii	306
Capitolul VIII. Constatarea și expertiza judiciară din perspectiva tacticii	
criminalistice	308
<i>Secțiunea I. Aspecte introductive</i>	308
§1. Constatarea. Aspecte procesual penale	308
§2. Expertiza criminalistică. Aspecte procesual penale	309
§3. Expertiza complexă	311
<i>Secțiunea a II-a. Reguli tactice aplicate în dispunerea constatărilor și a</i>	
<i>expertizelor criminalistice</i>	312
§1. Oportunitatea expertizei	312
§2. Stabilirea corectă a obiectului expertizei.....	312
§3. Formularea clară a întrebărilor adresate expertului.....	313
§4. Asigurarea calității materialelor trimise spre expertiză.....	313
<i>Secțiunea a III-a. Tactica efectuării expertizelor criminalistice</i>	313
§1. Efectuarea propriu-zisă a expertizelor.....	313
§2. Redactarea raportului de expertiză.....	315
<i>Secțiunea a IV-a. Verificarea raportului de expertiză</i>	317
<i>Secțiunea a V-a. Valorificarea concluziilor expertizei</i>	318
<i>Secțiunea a VI-a. Sistemul unităților și laboratoarelor de expertiză criminalistică</i>	318
§1. Laboratoare în sistemul Ministerului Justiției	318
§2. În cadrul Ministerului Public.....	319
§3. În cadrul Ministerului Afacerilor Interne	319

Capitolul IX. Tehnici și metode speciale de investigare criminalistică	320
<i>Secțiunea I. Aspecte introductive</i>	320
<i>Secțiunea II. Tehnici și metode speciale de investigare penală prevăzute de Codul de procedură penală</i>	321
§1. Considerații preliminare.....	321
§2. Metode speciale de supraveghere tehnică.....	322
§3. Alte metode speciale de supraveghere sau cercetare.....	326
§4. Aspecte legale și tehnico-științifice privind interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță.....	332
4.1. Aspecte legale privind interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță.....	332
4.2. Aspecte tehnico-științifice privind interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță.....	335
Bibliografie selectivă.....	339

CUVÂNT-ÎNAINTE

Obiectul propriu al științei Criminalisticii prezintă importanță pe două planuri distincte: pe de o parte, remarcă aportul său particular în aflarea adevărului, iar pe de altă parte, evidențiază unicitatea și autonomia sa față de celelalte științe juridice și nejuridice, dar aflate în slujba justiției.

Datorită obiectului propriu de cercetare, Criminalisticii îi sunt specifice anumite metode de cunoaștere, unele dintre ele tipice științei respective, altele comune mai multor științe, dar aplicate într-un mod particular, potrivit obiectului său.

Prin însăși definiția dată adevărului, raportată la teoria cunoașterii, acesta este relativ. Criminalistica nu-și propune să ajungă la esența adevărului absolut, dar încearcă să se apropie de aflarea adevărului, fie el și relativ, *sine ira et studio*, fiindu-i indiferent cui folosește aceasta.

Criminalistica a căutat și a găsit un sprijin eficient în științele exacte, utilizând toate cercetările de vârf în sprijinul propriului demers de cercetare.

Singura autoritate care se bucură de același respect, indiferent de tipul de societate din care se naște, este autoritatea Legii. Oricare ar fi însă legea, singurul mijloc de a-i identifica pe cei care o încalcă, fără a proceda în mod abuziv la găsirea unui vinovat fără vină, este Criminalistica.

Din cadrul sistemului Criminalisticii, lucrarea de față prezintă principalele elemente de tehnică și de tactică criminalistică.

Ediția a III-a a lucrării *Criminalistica. Elemente de tehnică și de tactică a investigării penale* aduce mai multe elemente de noutate prin prezentarea și analiza la partea de tehnică criminalistică a unor metode și tehnici utilizate în investigările criminalistice în cyberspațiu, cât și prin prezentarea și analiza la partea de tactică criminalistică a unor metode și tehnici speciale de supraveghere sau cercetare cuprinse în Codul de procedură penală.

Lucrarea se adresează deopotrivă teoreticienilor, practicienilor, studenților din cadrul Facultăților de Drept, cât și altor specialiști, constituind un veritabil suport teoretic și practic.

Autorii

Partea I
Elemente de tehnică criminalistică

Capitolul I

NOȚIUNI INTRODUCATIVE

Secțiunea I

Definiția și importanța științei criminalistice

Criminalistica s-a format ca o știință judiciară la sfârșitul secolului al XIX-lea, fondatorul ei fiind recunoscut de cei mai mulți specialiști, cunoscutul judecător de instrucție austriac și profesor de drept penal, **Hans Gross**. Acesta a folosit pentru prima dată în literatura juridică termenul de *criminalistică* în anul 1893, prin editarea *Manualului judecătorului de instrucție*, care a fost reeditat în scurt timp sub denumirea *Manualul judecătorului de instrucție în sistemul criminalisticii*. Înaintea lui Hans Gross, un reputat specialist francez, Alphonse Bertillon, șef al Serviciului de identitate judiciar din Paris la sfârșitul secolului trecut a pregătit cadrul apariției științei criminalisticii.

Imediat după Hans Gross, noua știință judiciară apărută a fost consolidată și de alte lucrări importante aparținând unor reputați juriști: *La police et l'enquet judiciaire scientifique* (**A. Niceforo**, 1907); *Manuel de police scientifique* (**R.A. Reiss**, 1911); *La police scientifique* (**E. Goddefroy**, 1911)¹. Deoarece metodele, mijloacele și procedeele criminalistice au fost utilizate în mod special de organele de poliție, Criminalistica a fost cunoscută până la sfârșitul celui de-al doilea război mondial și sub denumirea de *poliție tehnică* sau *poliție științifică*, aceste denumiri referindu-se numai la componenta sa tehnico-științifică, nu și la cea tactică și metodologică².

Încă de la începuturile sale, în ciuda unor păreri contrare, Criminalistica a fost considerată o *știință* în înțelesul deplin al cuvântului, poate una dintre primele științe de graniță³. Astfel în literatura juridică din țară cât și din străinătate au fost exprimate mai multe opinii în legătură cu caracterul de știință de sine stătătoare a criminalisticii, astăzi existând un consens asupra faptului că aceasta are un obiect propriu de cercetare și utilizează metode specifice⁴.

Dacă asupra caracterului autonom al științei Criminalisticii există o unitate de opinii, nu același lucru putem să-l afirmăm cu privire la modul în care știința Criminalistica a fost definită de către oamenii de știință și reputați criminaliști, deși diferențele sub acest aspect nu vizează esențialul.

Astfel întemeietorul ei Hans Gross a definit Criminalistica o „**știință a stărilor de fapt în procesul penal**”. Alte definiții ale științei Criminalisticii sunt următoarele:

---

¹ Emilian Stancu, *Tratat de Criminalistică*, ed. a V-a, Ed. Universul Juridic, București, 2010, p. 27.

² Nelu Viorel Cătuna, *Criminalistică*, Ed. C.H. Beck, București, 2008, p. 2; a se vedea și George Antoniu, Nicolae Volonciu, Nicolae Zaharia, *Dicționar de procedură penală*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1988, p. 163.

³ Emilian Stancu, *op. cit.*, p. 27.

⁴ Colectiv, *Tratat practic de criminalistică*, vol. I, Editat de Ministerul de Interne, Serviciul Editorial, Presă și Propagandă în rândul populației, București, 1976, p. 15.

„Criminalistica este un ansamblu de procedee aplicabile în cercetarea și studiul crimei pentru a se ajunge la dovedirea ei”¹.

„Criminalistica este o știință multidisciplinară care se ocupă cu elaborarea mijloacelor tehnico-științifice, a metodelor și a procedeelelor tactice de descoperire, fixare, administrare și examinare a probelor, în scopul cercetării și prevenirii infracțiunilor”².

„Criminalistica este știința care este într-un continuu progres, pune la îndemâna instanțelor civile, deopotrivă cu cele penale, mijloace noi pentru aflarea adevărului și justiția le folosește din plin”³.

„Criminalistica este o știință judiciară, pluridisciplinară, care are ca principale ținte descoperirea infracțiunilor, identificarea infractorilor și probarea științifică a activității lor delictuoase, asigurarea măsurilor de prevenție împotriva criminalității”⁴.

„Criminalistica este o știință multidisciplinară cu caracter autonom și unitar care elaborează și folosește metode și mijloace tehnico-științifice de descoperire, fixare, ridicare, examinare și interpretare a urmelor infracțiunii, procedee tactice și metodologice de cercetare a infracțiunilor în vederea identificării autorilor și prevenirii faptelor antisociale”⁵.

Remarcăm, fie numai pentru semnificația ei, o opinie foarte răspândită, conform căreia, printre altele, Criminalistica ar fi și o artă⁶. Astfel în anul 1983, secretarul general de atunci al INTEPOL-ului, Jean Nepote, definea criminalistica „arta și tehnica investigațiilor penale”⁷.

Din analiza majorității punctelor de vedere exprimate în literatura de specialitate, atât din străinătate, cât și din țara noastră se desprinde o concluzie cvasiunanimă referitoare la caracterul științific al acestei discipline dedus din obiectul său propriu și metodele sale specifice de cercetare. În esență, conținutul noțiunii de criminalistică a fost definit astfel de prof. univ. dr. Emilian Stancu: „Criminalistica este o știință judiciară, cu caracter autonom și unitar, care însumează un ansamblu de cunoștințe despre metodele, mijloacele tehnice și procedeele tactice, destinate descoperirii, cercetării infracțiunilor, identificării persoanelor implicate în săvârșirea lor și prevenirii faptelor antisociale”⁸.

Criminalistica a mai fost denumită în literatura de specialitate ca fiind „știința contra crimei”⁹, aceasta având o structură complexă, formată din trei ramuri distincte dar strâns legate între ele:

¹ Pierre Fernand Ceccaldi, *La criminalistique*, Presses Universitaires de France, Paris, 1962, p. 6.

² Ion Anghelescu și colectiv, *Dicționar de Criminalistică*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1984, p. 48.

³ Ilie Stoenescu, Savelly Zilberstein, *Tratat de drept procesual civil*, Tipografia Universității București, 1973, p. 95-96.

⁴ Lazăr Cârjan, Mihai Chiper, *Criminalistică. Tradiție și Modernism*, Ed. Curtea Veche, București, 2009, p. 14.

⁵ Constantin Drăghici, Adrian Iacob, *Tratat de tehnică criminalistică*, ed. a II-a, Ed. Sitech, Craiova, 2009, p. 16.

⁶ Edmond Locard, *Traité de criminalistique*, vol. I, Ed. J. Desvigne, Lyon, 1931, p. 7-8; Marcel Le Clère, *Manuel de police technique*, Éditions Police Revue, Paris, 1974, p. 11-12; Charles E. O'Hara, *Fundamentals of Criminal Investigations*, Ed. Charles C. Thomas, Springfield, Illinois, S.U.A., 1970, p. 3-4.

⁷ Jean Nepote, *Situation actuelle et tendance d'évolution de la criminalistique*, Revue Internationale de Police Criminelle, nr. 384, ianuarie 1983, p. 2.

⁸ Emilian Stancu, *op. cit.*, p. 28.

⁹ Lucian Ionescu, Dumitru Sandu, *Identificarea criminalistică*, ed. a II-a, Ed. C.H. Beck, București, 2011, p. 2.

a. Tehnica criminalistică cuprinde ansamblul metodelor și mijloacelor tehnico-științifice destinate descoperirii, fixării, ridicării și examinării urmelor sau mijloacelor materiale de probă.

b. Tactica criminalistică reprezintă un ansamblu de procedee și reguli specifice destinate desfășurării activităților de urmărire penală și de judecată, cum ar fi cercetarea la fața locului, reconstituirea, identificarea autorului și a victimei, ascultarea inculpatului și a altor persoane (persoana vătămată, martori), efectuarea perchezițiilor, ridicarea de obiecte și înscrieri etc.

c. Metodologia criminalistică vizează cercetarea unor categorii de infracțiuni cum sunt infracțiunile împotriva vieții, sustragerile din avutul public sau personal, accidentele rutiere, navale sau aeriene etc. Astfel metodologia criminalistică stabilește care sunt activitățile procedurale care trebuie desfășurate cu ocazia investigării criminalistice a unei anumite infracțiuni, precum și ordinea logică în care acestea vor fi întreprinse, constituind un ghid științific al investigării unei infracțiuni determinate¹.

În literatura de specialitate occidentală, cu privire la structura criminalisticii, interpretată în sens larg, au fost exprimate mai multe opinii conform cărora această știință cuprinde²:

1. **Procedee polițienești** destinate conducerii unei anchete, inclusiv strângerii probelor privind comiterea infracțiunii, care aparțin „Poliției tehnice”.

2. **Procedee științifice** utilizate în expertiza urmelor și a probelor materiale ale infracțiunii, care aparțin „Poliției științifice”.

3. **Procedee juridice** destinate administrării, potrivit regulilor de drept, a probelor existenței infracțiunii.

Secțiunea a II-a **Obiectul Criminalisticii**

Obiectul propriu al științei Criminalisticii prezintă importanță pe două planuri distincte: pe de o parte, remarcă aportul său particular în aflarea adevărului, iar pe de altă parte, evidențiază unicitatea și autonomia sa față de celelalte științe juridice și nejuridice (medicina legală, psihologia judiciară, fizica, chimia, biologia judiciară), dar aflate în slujba justiției.

Sub raport științific, principalele direcții de acțiune ale criminalisticii sunt următoarele³:

1. Elaborarea și folosirea de metode și mijloace tehnico-științifice destinate descoperirii și cercetării urmelor infracțiunilor, începând cu urmele specifice omului și continuând cu cele ale armelor sau instrumentelor, mijloacelor de transport, ale fenomenelor fizico-chimice, în scopul identificării persoanelor sau obiectelor.

---

¹ Nelu Viorel Cătuna, *op. cit.*, p. 4.

² Pierre Fernand Ceccaldi, *op. cit.*, p. 6; Marcel Le Clère, *Manuel de police scientifique*, Éditions Police Revue, Paris, 1973, p. 12-14.

³ Emilian Stancu, *op. cit.*, p. 29; Camil Suci, *Criminalistica*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1972, p. 6 și urm.; Ion Mircea, *Criminalistica*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1978, p. 5.

2. Adaptarea de metode aparținând științelor exacte la necesitățile proprii Criminalisticii, a unor metode din alte domenii ale științei, cum sunt cele proprii fizicii, chimiei, biologiei, matematicii, în scopul aplicării lor la specificul activității de prevenire și de combatere a infracțiunilor.

3. Elaborarea de reguli și procedee tactice destinate efectuării unor acte de urmărire penală, precum și creșterii eficienței acestora, prin asigurarea unui fundament științific investigației.

4. Studiarea practicii judiciare, în scopul valorificării științifice și generalizării experienței pozitive rezultate din activitatea organelor de urmărire penală pe linia investigației infracțiunilor.

5. Analiza evoluției modului de săvârșire a faptelor penale, pentru stabilirea celor mai adecvate procedee de combatere și de prevenire a lor, inclusiv de identificare a autorilor acestora.

6. Perfecționarea modului de cercetare a diverselor categorii de infracțiuni, în special a acelor care aduc atingere unor valori sociale deosebite, a acelor care sunt săvârșite cu violență și, în general, a faptelor penale care prezintă dificultăți de investigare.

7. Elaborarea de metode și prefigurarea de măsuri destinate prevenirii infracțiunilor sau altor fapte cu caracter antisocial.

Secțiunea a III-a

Metodele proprii de investigare ale științei Criminalisticii

Datorită obiectului propriu de cercetare, Criminalisticii îi sunt specifice anumite metode de cunoaștere, unele dintre ele tipice științei respective, altele comune mai multor științe, dar aplicate într-un mod particular, potrivit obiectului său.

Metodele de investigare criminalistică sunt următoarele¹:

1. La baza metodologiei criminalistice se situează modalitățile generale de cunoaștere cum sunt *observația, analiza, sinteza, deducția, inducția, comparația*, adaptate la specificul obiectului Criminalisticii. De exemplu, *metoda comparativă* este fundamentală în procesul de identificare a persoanelor și obiectelor, ea constituind baza metodologică a activității de expertiză criminalistică.

2. Metodele adaptate la specificul Criminalisticii din alte domenii științifice, pe primul loc aflându-se metodele de analiză fizico-chimică a urmelor și microurmelor care se prezintă sub formă de resturi de obiecte și materii, metodele biologice de examinare a urmelor de secreții, excreții ori țesuturi moi, metodele antropologice, metodele de examinare optică în radiații vizibile sau invizibile.

3. Metode de examinare proprii Criminalisticii, care țin de particularitățile obiectului său de cercetare, cum ar fi de exemplu următoarele:

- metode destinate descoperirii și examinării îndeosebi comparative, a urmelor sau mijloacelor de probă;

---

¹ Emilian Stancu, *op. cit.*, p. 29-30.

- metode de identificare a persoanelor și cadavrelor după semnalmente exterioare ori după resturi osoase;

- metode de cercetare a înscrisurilor, a diverselor valori falsificate sau contrafăcute etc.

4. Procedee tactice de efectuare a unor acte de urmărire penală, elaborate atât pe baza generalizării experienței organelor judiciare, cât și prin adaptarea unor elemente de cunoaștere aparținând psihologiei.

5. Metode tehnice de prevenire a infracțiunilor, cum ar fi de exemplu, cele care se referă la prevenirea falsurilor, a furturilor în dauna avutului public sau particular.

În literatura de specialitate au fost exprimate și opinii menite să confere o notă și mai pronunțată de specificitate ansamblului metodelor de investigare criminalistică. Un astfel de exemplu este teoria autorului Charles E. O'Hara care consideră că metodologia anchetei penale se fundamentează pe **regula celor trei I: informația, interogatoriul și instrumentarea**¹. Această opinie reprezintă esența modului de a se proceda în dovedirea vinovăției sau nevinovăției unei persoane. Alți autori, precum prof. univ. dr. Camil Suciu, îmbrățișează un criteriu bipartit de clasificare a metodelor de investigare criminalistică, clasificându-le în metode tehnico-științifice și tactice². Un alt autor precum Pierre Fernand Ceccaldi, consideră că metodele Criminalisticii sunt matematice, fotografice, microscopice etc.³

Prin urmare, toate aceste opinii nu reprezintă în fond decât preocupări de evidențiere a caracterului științific al Criminalisticii, prin evidențierea elementelor ce conferă un contur propriu metodologiei sale, precum și a contribuției pe care o are în stabilirea adevărului.

Secțiunea a IV-a **Caracterele Criminalisticii**

Criminalistica este o știință cu un obiect propriu, specific de cercetare, având o contribuție particulară la realizarea justiției.

Criminalisticii, ca știință autonomă îi sunt specifice următoarele caractere:

A. Caracterul judiciar

Caracterul judiciar este determinat de legătura strânsă a Criminalisticii cu activitățile de cercetare și urmărire penală, cât și cu activitatea de judecată. În majoritatea cazurilor, activitatea de soluționare a cauzelor penale este precedată de cea a strângerii probelor, clarificării împrejurărilor în care a fost săvârșită fapta ilicită, identificării autorului și câteodată, chiar a victimei. Acest proces începe din faza cercetării la fața locului și continuă cu activitățile de investigare, analiză, verificare în laborator a urmelor sau mijloacelor materiale de probă, precum și cu alte acte de urmărire penală, guvernate de reguli tactice elaborate de Criminalistică⁴.

¹ Charles E. O'Hara, *op. cit.*, p. 10.

² Camil Suciu, *op. cit.*, p. 6-7.

³ Emilian Stancu, *op. cit.*, p. 30.

⁴ George Antoniu, Constantin Bulai, Gheorghe Chivulescu, conform *Dicționarului Juridic Penal*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1976, p. 177, prin termenul *judiciar* se înțelege „acea însușire a unei activități de a se desfășura în legătură cu rezolvarea unui conflict de drept”.

Este însă de precizat că, deși activitatea de investigare criminalistică se desfășoară în strictă conformitate cu respectarea unor reguli de drept, acestei științe nu i se poate atribui un caracter juridic, dat fiind obiectul său specific care se înscrie în acțiunea tehnico-tactică de investigare a faptelor antisociale.

B. Caracterul autonom

Obiectul științei Criminalisticii este unul specific, deosebit de cel al altor științe juridice sau judiciare. Caracterul autonom al Criminalisticii subzistă în faptul că, nicio altă știință din cadrul celor juridice sau judiciare nu are același obiect, adică cel de a elabora metode și mijloace tehnico-științifice de descoperire, ridicare și examinare a urmelor infracțiunii sau de identificare a infractorilor și nici cel de a prelua și adapta, din diverse domenii ale științelor naturii, procedee sau metode capabile să faciliteze clarificarea împrejurărilor de fapt în care s-a comis actul ilicit. Chiar și în domeniul prevenirii săvârșirii de fapte antisociale, prezent în politica penală și comun tuturor ramurilor dreptului nostru, Criminalistica are metode și procedee specifice numai ei.

C. Caracterul unitar

Structura complexă a Criminalisticii este impusă de necesitatea rezolvării unor probleme dintre cele mai diverse, determinate atât de varietatea faptelor penale ce trebuie investigate, cât și de împrejurările deosebite în care se săvârșesc faptele ilicite. Criminalistica se constituie într-un sistem armonios și unitar, determinat de însăși finalitatea acestei științe, aflarea adevărului în procesul judiciar.

Criminalistica reprezintă un sistem unitar, dacă avem în vedere structura sa:

1. *Tehnica criminalistică* care cuprinde totalitatea metodelor și mijloacelor tehnico-științifice de descoperire, fixare, ridicare, examinare și interpretare a urmelor infracțiunii.

2. *Tactica criminalistică* care cuprinde ansamblul procedeelelor și regulilor specifice de efectuare a activităților de urmărire penală și de judecată.

3. *Metodologia criminalistică* care se referă la particularitățile investigării unor categorii de infracțiuni.

D. Caracterul pluridisciplinar

Autorii de specialitate au considerat faptul că, știința Criminalisticii reprezintă „o punte de legătură între științele naturii și științele juridice, prin intermediul acesteia metodele celor dintâi găsindu-și aplicarea în procesul judiciar”¹ pentru stabilirea adevărului.

În activitatea complexă de prevenire a fenomenului infracțional, în lupta dusă de organele judiciare pentru descoperirea infracțiunilor și identificarea autorilor, se face tot mai mult simțită nevoia recurgerii la mijloace, metode, procedee din ce în ce mai perfecționate și eficiente.

Criminalistica preia cuceririle științelor naturii, cum sunt cele din domeniul fizicii, chimiei, medicinei, biologiei, matematicii, perfecționându-și metodele de investigare proprii și utilizându-le în cercetările sale². Ignorarea cuceririlor acestor științe, precum și perfecționarea neîncetată a mijloacelor proprii, ar fi astăzi de neconceput pentru o cercetare

¹ Camil Suciu, *op. cit.*, p. 11.

² Constantin Drăghici, Adrian Iacob, *op. cit.*, p. 21.

criminalistică temeinică a urmelor infracțiunii sau a mijloacelor materiale de probă. Chiar pe plan tactic se remarcă necesitatea alăturării regulilor de desfășurare a activităților de investigare, de anchetă, a unor procedee tehnice prin care să se demonstreze științific rezultatele obținute în cursul urmăririi penale¹.

Secțiunea a V-a **Legătura Criminalisticii cu alte științe**

Cu toate că are un caracter autonom prin natura obiectului său care vizează aflarea adevărului în justiție, Criminalistica are strânse legături cu științele juridice, științele judiciare, cât și cu științele naturii.

§1. LEGĂTURA CU ȘTIINȚELE JURIDICE

Dintre toate științele juridice, Criminalistica are cele mai strânse legături cu Dreptul penal, Dreptul procesual penal și Criminologia. Legăturile nu se rezumă doar la științele penale, ci și la alte ramuri ale dreptului. Așadar practica a demonstrat că în unele cazuri a căror rezolvare juridică aparține domeniului dreptului muncii, dreptului transportului, dreptului civil, există situații care pot fi rezolvate numai prin mijloace și metode specifice Criminalisticii².

1.1. Legătura cu dreptul penal

Pornind de la scopul fundamental al Dreptului penal, *apărarea valorilor și relațiilor sociale esențiale ale societății*³, remarcăm o strânsă conexiune între această ramură și Criminalistică, ultima având rolul specific de descoperire a faptelor prevăzute de legea penală, de cercetare și interpretare a urmelor acestora, precum și de identificare a autorilor infracțiunilor.

Prin urmare, Criminalistica contribuie la clarificarea sau conturarea elementelor constitutive ale infracțiunilor, respectiv a obiectului, a subiectului, a laturii obiective și a celei subiective.

1.2. Legătura cu dreptul procesual penal

Criminalistica este strâns legată de Dreptul procesual penal al cărui obiect vizează „*studiul normelor juridice procesual penale și al raporturilor juridice reglementate de acestea*”⁴, conexiune materializată pe câmpul de luptă împotriva fenomenului infracțional, activitatea criminalisticii servind scopului procesului penal prin descoperirea și punerea în evidență a probelor necesare aflării adevărului.

---

¹ Emilian Stancu, *op. cit.*, p. 32.

² *Ibidem*.

³ Constantin Bulai, *Drept penal. Partea generală*, Ed. Șansa, București, 1992, p. 44.

⁴ Ion Neagu, *Drept procesual penal. Partea generală*, Ed. Global Lex, București, 2006, p. 39; a se vedea Nicolae Volonciu, *Drept procesual penal*, vol. I, Ed. Șansa, București, 1993, p. 6.